

PM 2017: RV (Dnr 135-2092/2016)

Anmälan om svar på ”Inbjudan till att lämna synpunkter om Kemikalieinspektionens regeringsuppdrag att analysera behovet och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige”

Remiss från Kemikalieinspektionen

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på ”Inbjudan till att lämna synpunkter om Kemikalieinspektionens regeringsuppdrag att analysera behovet och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige” godkänns.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Kemikalieinspektionen fick i september 2016 ett regeringsuppdrag att analysera behovet och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig (privat) användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige.

Kemikalieinspektionen har remitterat dess rapport med förslag till begränsningar för den aktuella användningen samt förslag till författningsändringar som kan möjliggöra dessa till Stockholms stad.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [Kemikalieinspektionens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. På grund av kort svarstid har stadsledningskontoret svarat direkt till Kemikalieinspektionen. Miljöförvaltningen har svarat genom ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret ser det som positivt att Kemikalieinspektionen utreder icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i syfte att begränsa risker för hälsa och miljö. Stadsledningskontoret konstaterar dock att den föreslagna regleringen riktar sig mot privat användning av de utpekade produkterna och bedömer att det är mer sannolikt att förslaget påverkar distributionen av produkterna än användningen av dem. Vidare konstateras att det är svårt att bedriva tillsyn på privat användning av växtskyddsmedel. Stadsledningskontoret anser i likhet med

miljöförvaltningen att insatser istället bör inriktas på information till konsumenterna om de miljö- och hälsorisker som produkterna är förenade med.

Miljöförvaltningen instämmer i huvudsak i Kemikalieinspektionens bedömningar och prioriteringar i den utsträckning förvaltningen kan bedöma frågan men anför samtidigt att man ser några brister i analysen för att helt och hållet kunna bedöma förslagen. Miljöförvaltningen anför bland annat också att om den föreslagna regleringen riktar sig mot användningen av utpekade produkter är det sannolikt i praktiken distributionen som kommer att beröras. Som lokal tillsynsmyndighet konstaterar miljöförvaltningen att det är nästan omöjligt att bedriva tillsyn på privat användning.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på ”Inbjudan till att lämna synpunkter om
Kemikalieinspektionens regeringsuppdrag att analysera behovet och möjligheten
att begränsa icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i
Sverige” godkänns.

Stockholm den 9 mars 2017

KATARINA LUHR

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Kemikalieinspektionen fick i september 2016 ett regeringsuppdrag att analysera behovet och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig (privat) användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige.

Kemikalieinspektionen har remitterat dess rapport med förslag till begränsningar för den aktuella användningen samt förslag till författningsändringar som kan möjliggöra dessa till Stockholms stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden. På grund av kort svarstid har miljöförvaltningen svarat med ett kontorsyttrande och stadsledningskontoret har svarat direkt till Kemikalieinspektionen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads budget för 2017 konstaterar att Stockholms stads invånare i största möjliga mån ska skyddas från skadliga ämnen och ett speciellt fokus ligger på att skydda barnen.

Stadsledningskontoret ser det som positivt att Kemikalieinspektionen utreder icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i syfte att begränsa risker för hälsa och miljö. Dock ser stadsledningskontoret i likhet med miljö- och hälsoskyddsnämndens remissvar att det finns delar som behöver förtydligas.

Stadsledningskontoret konstaterar att den föreslagna regleringen riktar sig mot privat användning av de utpekade produkterna. Stadsledningskontoret bedömer att det är mer sannolikt att förslaget påverkar distributionen av produkterna än användningen av dem. Vidare kan konstateras att det är svårt att bedriva tillsyn på privat användning av växtskyddsmedel.

Stadsledningskontoret anser i likhet med miljö- och hälsoskyddsnämnden att insatser istället bör inriktas på information till konsumenterna om de miljö- och hälsorisker som produkterna är förenade med. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen från kemikalieinspektionen anses besvarad med vad som framgår av detta utlåtande.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i huvudsak i Kemikalieinspektionens bedömningar och prioriteringar i den utsträckning vi kan bedöma frågan. Vi ser dock några brister i analysen för att vi helt och hållet ska kunna bedöma förslagen. Särskilt vill vi lyfta fram följande:

Huvudförslaget ("Tillåt endast kemiska växtskyddsmedel för privat användning, vars samtliga ingående verksamma ämnen är identifierade som verksamma ämnen med låg risk") är enligt förvaltningens uppfattning att föredra. Det saknas dock en bedömning av huruvida

de produkter som inte kommer att omfattas av förbudet (de som innehåller verksamma substanser som är identifierade som verksamma ämnen med låg risk) kommer att täcka det behov som finns inom användningsområdet.

Om de inte gör det kan det komma att utvecklas en större efterfrågan på ”besprutningstjänster” som utförs av professionella användare i privata trädgårdar. Ett sådant användningsmönster skulle ändå vara bättre ur miljö- och hälsosynpunkt, eftersom yrkesmässiga användare sannolikt är bättre på att minska risker än icke-professionella.

Man kan också befara en viss ”fulanvändning”, dvs att folk via kontakter kommer över de produkter som bara är för yrkesmässiga användare. Det ligger i sakens natur att det är svårt att nå användaren med information om risker om produkterna sprids på sådana vägar jämfört med om de säljs öppet.

Även om den föreslagna regleringen riktar sig mot *användningen* av utpekade produkter är det sannolikt i praktiken *distributionen* som kommer att beröras. Som lokal tillsynsmyndighet konstaterar vi att det är nästan omöjligt att bedriva tillsyn på privat användning. En reglering som således i praktiken rör distributionen kan komma att leda till viss hamstring av produkter som kommer att förbjudas och effekten på användningen kan därför fördröjas.

Angående förslaget i avsnitt 3.2 (*Förbud för privat användning inom vissa områden/vissa ytor*) delar förvaltningen rapportens synpunkt att möjligheten att tillsyna ett sådant förbud är mycket begränsad.

Om huvudförslaget inte anses genomförbart är det förvaltningens uppfattning att förslaget i 3.3 om att tillhandahålla information till konsumenter är det bästa alternativet. Särskilt som rapporten påpekar att en sådan bestämmelse redan borde finnas men saknas i den nationella lagstiftningen.

På sidan 21 förs ett resonemang om att den privata användningen skulle innebära mindre miljöbelastning än den yrkesmässiga eftersom det är mindre ytor som behandlas – normalt mindre än 1000 m² jämfört med flera hektar när det gäller fältanvändning. Det är förvisso sant att varje trädgård normalt är mindre än en åker, men problemets omfattning beror mer på den totala ytan. För staden – och i synnerhet vissa delar av staden – kan den privata användningen vara en betydande källa. Att ytan är uppdelad på många mindre enheter med var sin icke utbildad ansvarig markägare/potentiell användare av växtskyddsmedel talar snarare för att riskerna är större än när det gäller den yrkesmässiga användningen i jordbruket.